9.10.2024

Eduskunnan talousvaliokunta

Hallituksen esitys (HE 121/2024 vp) eduskunnalle laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon aiheesta.

Lakiesityksen keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuosien 2025–2027 jakeluvelvoitetasoja siten, että ne nousisivat maltillisesti vuoden 2024 jakeluvelvoitetasosta, mutta olisivat silti nykylainsäädäntöä alemmalla tasolla. Myös lisävelvoitteen tasoja alennettaisiin vuosina 2026 ja 2027. Seuraamusmaksutasoja alennettaisiin vuosiksi 2024–2027.

Muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille (RFNBO) asetettaisiin oma asteittain nouseva vähimmäisosuusvelvoite vuosille 2028–2030.

Lisäksi yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitettu uusiutuva liikennesähkö lisättäisiin osaksi jakeluvelvoitetta täyttävää keinovalikoimaa.

Samalla säädettäisiin niin sanotusta joustomekanismista, jonka puitteissa jakelija voisi täyttää jakeluvelvoitetta rahoittamalla Suomessa toteutettavia muita vaihtoehtoisia päästövähennystoimia.

Teknologiateollisuuden lausunto

Teknologiateollisuus on sitoutunut tukemaan Suomen tavoitetta puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen päästöjen puolittaminen tarkoittaa käytännössä fossiilisen polttoaineen käytön puolittamista vuodesta 2005 vuoteen 2030 mennessä.

Jakeluvelvoitteen pääasiallisena tarkoituksena on vähentää possiilisen polttoaineen käyttöä ja samanaikaisesti edistää uusiutuvien polttoaineiden tuotantoinvestointeja luomalla jakeluvelvoitteen kautta ennakoitavaa kysyntää tulevaisuuteen.

Fossiilisten polttoaineiden käyttö vähenee samanaikaisesti ajoneuvokannan sähköistymisen myötä. Sähköajoneuvot poistavat kokonaan fossiilisen polttoaineen käytön koko ajoneuvon käyttöiän ajalta.

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Teknologiateollisuus

9.10.2024

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että fossiilisen polttoaineen käytön korvaaminen päästöttömillä energiamuodoilla ja teknologioilla tehdään mahdollisimman kustannustehokkaasti erityisesti logistiikan kilpailukyky huomioiden.

On tärkeää, että jakeluvelvoitteen tasot määritetään vuoteen 2030 asti ja että RFNBO -polttoaineille on oma erillinen vähimmäisvelvoite. Tämä tukee erityisesti vetytalouden syntyä ja toimii kannusteena tehdä tarvittavia tuotannon investointeja. RFNBO -polttoaineiden vähimmäisvelvoite kannustaisi myös hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen.

Taloudellisessa vaikutusarviossa todetaan, että uusiutuva liikennesähkö on edullisin tapa täyttää jakeluvelvoitetta. Vaikka yleisesti saatavilla olevista latauspisteistä ladatun liikennesähkön liittämisellä jakeluvelvoitteeseen ei arvioida olevan vaikutusta polttoaineen hintoihin ja siten kuljetuskustannuksiin alentavasti, on tällä positiivisia vaikutuksia liikenteen sähköistymiseen. Myös raskaan liikenteen terminaaleissa ladatun uusiutuvan liikennesähkön lisäämistä jakeluvelvoitteeseen olisi tarkoituksenmukaista arvioida erityisesti kannustavuuden näkökulmasta.

Vaikutusarviossa todetaan, että jakeluvelvoitteen nykylainsäädäntöä alempi taso vaikuttaisi polttoaineen hintoihin alentavasti. Polttoaineen hinnalla on suora vaikutus logistiikkakustannuksiin ja sitä kautta teollisuuden ja kaupan yritysten kannattavuuteen ja kilpailukykyyn. Samanaikaisesti vaiktusarviossa todetaan, että fossiilisen polttoaineen osuuden kasvu väliaikaisesti vuosina 2025-2027 vaikuttaa kielteisesti ympäristöön.

Vaikutusarviossa esitetään, että laskiesityksen mukaiset fossiilisen polttoaineen käyttöä kasvattavat jakeluvelvoitetason muutokset verrattuna nykylaisäädäntöön kasvattaisivat valtion polttoaineesta kerättyjä valmisteverotuloja merkittävästi.

Päästövähennysten näkökulmasta olisi perusteltua, että kohonneilla valmisteverotuotoilla vauhditettaisiin raskaamman liikenteen sähköistymistä ja samalla parannettaisiin logistiikan kilpailukykyä.

Lisätietoja:
Heikki Karsimus,
johtava asiantuntija,
heikki.karsimus@teknologiateollisuus.fi
Teknologiateollisuus ry